

تحلیلی بر احیای کارکرد اجتماعی و فرهنگی مساجد در شهرهای ایران

احسان قربانی^۱، امیرمحمد اسماعیلی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تفرش، ایران

چکیده

مسجد یکی از مهم‌ترین مراکز علمی - فرهنگی و اجتماعی مسلمانان از بدو ورود اسلام بوده و است. مساجد را می‌توان مکانی برای برپایی نماز و ارتقا تعاملات اجتماعی و برگزاری مناسبت‌های اجتماعی تلقی کرد. به‌طوری‌که مسجد محل قضاوت و تصمیمات بزرگ سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و تجاری در آن برگزار می‌شود. با توجه به موضوع و ماهیت تحقیق، مقاله‌ی حاضر با هدف کاربردی و به‌صورت تحلیلی - پیمایشی می‌باشد بعد از مراجعه به منابع کتابخانه‌ای به بررسی ایده‌ها، دیدگاه‌ها و نظریات مرتبط با کارکرد اجتماعی، کارکرد فرهنگی و مفاهیم مرتبط با مسجد پرداخته می‌شود. نتایج تحقیق نشان می‌دهد شاخص‌های تشکیل جلسات فرهنگی با تفاوت میانگین ۱۰/۱۷۰، برگزاری جشن‌ها و مناسبت‌های عمومی ۱۰/۹۱۵، برگزاری نمایشگاه فرهنگی ۱۰/۱۷۰، برگزاری کارگاه هنری ۸/۰۸۱، برگزاری تبلیغات فرهنگی ۶/۷۸۲، برگزاری جلسات آموزشی ۹/۰۷۴، برگزاری کلاس جهاد و صالحین ۷/۹۰۱، جمع‌آوری کمک برای نیازمندان ۷/۴۳۵، برنامه‌ریزی جهت اجرای اعتکاف ۸/۱۸۸، میزان اهدای وام قرض‌الحسنه ۸/۲۳۸ نقش مهمی را در احیای کارکرد اجتماعی و فرهنگی مساجد در شهرهای ایران دارد. متغیر تشکیل جلسات فرهنگی با شدت ۱، برگزاری جشن‌ها و مناسبت‌های عمومی با شدت ۰/۵۶۶، برگزاری نمایشگاه فرهنگی با شدت ۰/۵۸۱، برگزاری کارگاه هنری با شدت ۰/۸۰۱، برگزاری تبلیغات فرهنگی با شدت ۰/۶۷۱، برگزاری جلسات آموزشی با شدت ۰/۵۴۰، برگزاری کلاس جهاد و صالحین با شدت ۰/۳۵۹، جمع‌آوری کمک برای نیازمندان با شدت ۰/۶۲۲، برنامه‌ریزی جهت اجرای اعتکاف با شدت ۰/۶۸۳، میزان اهدای وام قرض‌الحسنه با شدت ۰/۲۷۵ را نشان می‌دهد و با اطمینان ۹۵ درصد قابل تأیید است.

واژه‌های کلیدی: کارکرد اجتماعی، کارکرد فرهنگی، مساجد ایرانی

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۶، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۹، صفحات ۱۸۱-۱۷۰